

KUŽIŠ ?!

LIST ZA MLADEŽ - 27. OŽUJKA 2015. - BROJ 89

IZDVAJAMO:

INTERVJU:
Tomislav Perko – 4

PRIČA:
O radio – 7

KNJIGA:
Prvijenac Jovane
Gromović – 8

PREDSTAVLJAMO:
Desya Lovorov –
20-21

FOTO MJESECA

I ja sam »pametan«!

KUŽIŠ ?!

List je besplatan

Osnivač:

NIU »Hrvatska riječ«

Nakladnik:

NIU »Hrvatska riječ«

Trg cara Jovana Nenada 15/II
24000 Subotica

Za nakladnika:

Ivan Karan

Urednik izdanja:

Davor Bašić Palković

Suradnici:

Ana Ivković, Ivan Kovač,
Ivana Rudić, Nevena Balažević,
Donna Diana Prčić,
Antonijsa Dević

Lektura:

Nikolaj Vasiljčuk

Korektura:

Mirko Kopunović

Tehnički prijelom:

Thomas Šujić, Jelena Ademi

Fotografije:

Antonijsa Sudarević, Vedran Jegić

E-mail:

kuzis07@gmail.com

Web:

www.hrvatskarijec.rs

Tisak:

»Rotografika« d.o.o. Subotica

List izlazi uz potporu
Tajništva za kulturu i javno
informiranje Autonomne
Pokrajine Vojvodine,
kao i uz povremenu potporu
Ministarstva kulture
Republike Srbije

Ana Ivković

Drukčiji među nama

Ovih smo dana na društvenim mrežama vidali poznate osobe u različitim čarapama. Dio je to kampanje povodom Svjetskog dana osoba s Downovim sindromom, koji je obilježen 21. ožuljka. Na taj se način želi skrenuti pozornost na različitosti među nama koje ne trebaju biti tabu. Svi će se složiti kako te osobe doista zaslužuju svoj dan kada će im društvo pokazati da su vrijedne i da imaju svoje mjesto među nama. Ipak, osobe s Downovim sindromom dolaze na ovaj svijet cijele godine, a zapitajmo se očekuje li ih društvo raširenih ruku. Nažalost, mnogi se roditelji susreću s teškom vijesti da će dijete koje čekaju možda imati Downov sindrom i istovremeno im se odmah sugerira abortus. Odluke koje se u tim trenucima donose neizmjenjivo su teške, ali takav stav nekih liječnika govori mnogo o današnjem društvu. Govori da su takve osobe teret, da je najbolje i najbezbolnije riješiti ih se. Sve to može zvučati »humano« kada se skrene pozornost na to da im se ne želi pružiti život u boli i patnji. Ipak, tko se usudi odlučivati o sudbini neponovljivog života koji tek započinje? Tko može procijeniti koliko je nečiji život vrijedan? Čini se da ipak čovjeka cijenimo samo po onome što može ostvariti i zaraditi. Doista je siromašan takav pogled na čovjeka. Svi oni koji žive s osobama s Downovim sindromom znaju kakvo su oni posebno blago ovoga svijeta. Kako nas podjećaju na ono istinsko ljudsko u nama i ono jedino vrijedno u životu, dok svi mi dopuštamo da nas obuzimaju tolike nepotrebne brige. Njihov poseban osmijeh i iskrenost toliko nam može govoriti. Takav pogled na njih otkriva nam da su takve osobe poseban dar, a ne teret. No, za to je potreban stav koji zna napustiti svoju udobnost i prihvatiti suosjećanje i spremnost na požrtvornost. Kada bi naše društvo tako razmišljalo, roditelje koji prihvaćaju takvo dijete ono bi ohrabrialo i pomagalo im u njihovoj roditeljskoj zadaći. Umjesto sažaljenja svi bismo bili spremni pružiti im podršku i dati im do znanja da cijenimo njihovo dijete koje su donijeli na svijet. U njihovoj ljubavi prema svom djetetu iznova možemo otkrivati po sebnost i dostojanstvo svake osobe. Ono će nam opet dozvati u pamet istinu da je za čovjeka vrijedno uložiti svaki trud.

I dok nam se čini da medicina sve više napreduje, ali čovjeka možda ponekad ostavlja po strani, riječi velikog liječnika iz prošlog stoljeća Jérônima Lejeunea i da nas su toliko aktualne: »Moramo biti jasni: razina civilizacije mjeri se njenim poštovanjem prema najslabijim članovima. Drugog kriterija nema.« Ovaj je francuski liječnik i znanstvenik otkrio uzroke Downova sindroma. U svom je radu uvijek naglašavao vrijednost svakog pacijenta. Osnovao je zakladu koja promiče dostojanstvo svake osobe od njezina začeca, a svoju je istraživačku djelatnost posvetio osobama s intelektualnim oštećenjima. Radio je na ponovnom osvješćivanju medicine kao služenja onima najslabijima. O tome najbolje govore njegove riječi: »Pozivamo sve ljude dobre volje da potvrde kako je zaštita zdravlja ukorijenjena u obnovljenoj duhovnosti: Svaki je pacijent moj brat.«

Iako nam se čini kako na stavove čitavog društva ne možemo mnogo utjecati, i mi smo dio te cjeline. Sve riječi i djela, pa čak i misli, oblikuju ozračje naše okoline. Sve to može pridonijeti tomu da se osobe koje dolaze na ovaj svijet i žive u njemu osjećaju prihvaćene i vrijedne.

Samo treba KRENUTI!

Svjetski putnik i putopisac iz Zagreba **Tomislav Perko** obišao je pet kontinenata učinivši to s proračunom od svega nekoliko eura na dan. Snalazio se na razne načine: stopirao je, spavao u domovima nepoznatih ljudi, radio neobične poslove, volontirao, pa čak i preplovio Indijski ocean u 13-metarskoj jedrilici. Družio se s policijom na granici Irana i Pakistana, meditirao u budističkom samostanu na Tajlandu, završio u hippie selu u Australiji, živio s Maasai ratnicima u Africi, provodio vrijeme u društvu šamana u džunglama Amazone...

Ovu svoju avanturu opisao je u knjizi »1000 dana proljeća«, koja je prošle godine promovirana i u Srbiji. Perko za KUŽIŠ?! govori o svojem putničkom pothvatu, uz savjete svima onima koji bi se željeli upustiti u sličnu akciju.

KUŽIŠ?!: Kako si se odlučio na takav hrabar potez putovanja oko svijeta?

Vrlo jednostavno. Uvijek sam imao želju putovati, ali sam uvijek mislio da je to rezervirano za hrabre i bogate. Igrom slučaja u moj su život ušli ljudi koje sam ugostio u svom zagrebačkom stanu preko CouchSurfinga, i oni su me uvjerili da za putovanja ne treba niti hrabrosti niti novca. Probao sam, svidjelo mi se, vidio sam da je moguće i samo sam nastavio.

KUŽIŠ?!: Što je najbitnije za takva putovanja?

Pobijediti taj prvotni strah je najbitnije. Kad ste već na cesti stvari se poslože same od sebe. Treba raditi razne kompromise, pogotovo one koji vam omogućuju održavanje niskog proračuna dok putujete, i samo otvoriti oči i učiti.

KUŽIŠ?!: Neka kratka anegdota?

Ima ih bezbroj, ljudima je možda najinteresantnija kad sam ustopirao jedrilicu preko Indijskog oceana, mada nikad prije toga nisam bio na brodu. Trinaest metara, nas četvero, i 45 dana kasnije smo stigli u Južnoafričku Republiku. Definitivno jedno veliko iskustvo, koje nikad ne bih ponovio.

KUŽIŠ?!: Kakvi su ti planovi za budućnost?

Trenutačno sam na Novom Zelandu, tu ću ostati još barem 9 mjeseci, a što će biti dalje, tko to zna... Definitivno ću se uskoro baciti na pisanje druge knjige naziva »1000 dana ljeta«, a sve će ostalo doći samo od sebe.

KUŽIŠ?!: Neki savjet za naše čitatelje i buduće putnike među njima?

Samo jedan: ako želite putovati, možete. Samo treba krenuti.

Pavle Menalo

Kad ste već na cesti stvari se poslože same od sebe. Treba raditi razne kompromise, pogotovo one koji vam omogućuju održavanje niskog proračuna dok putujete, i samo otvoriti oči i učiti

ALTERNATIVNI TURIZAM

Putovanje biciklom

Za ovakav turizam se svakako neće odlučiti ljudi koji su naučeni na komfor, već oni sa željom realističnijeg upoznavanja drugih kultura i zemalja

»**B**olje je dobro putovati nego stići«, na samom početku citirat ću Budu, jer je najlakše iskoristi slavne mislioce kako bi nekoga uvjerili u nešto. Putujemo kako bi upoznali nove krajeve, ali na putovanjima nesvjesno upoznajemo sebe. Iskušavamo osobne granice izdržljivosti, snalažljivosti i tolerancije.

Putovanja su oduvijek bila neka vrsta luksuza, a s obzirom na trenutačnu financijsku situaciju na Balkanu, nama su putovanja i dalje nešto što si netko može priuštiti. Baš iz toga razloga neophodno je promisliti o alternativnim načinima putovanja. Kada kažem alternativno, mislim »nešto za što vam ne treba puno novca«. U tu kategoriju definitivno spada putovanje biciklom.

Bicikl, vrijeme i volja

Možda to nekima zvuči pomalo suludo, jer to je samo bicikl. Međutim, ta je varijanta putovanja itekako popularna u svijetu. Za portal Klub putnika **Lea Rezić** piše kako se, kad bolje proučite turistički biciklizam, možete iznenaditi kako puno ljudi putuje na taj način jer ćete naići na more putopisa ljudi koji su biciklom obišli svijet. Možda vas iznenadi i to koliko se lijepih biciklističkih staza već rasteže diljem našeg planeta.

Turistički biciklizam postaje sve popularniji način provođenja slobodnog vremena. Za ovakvu vrstu turizma se svakako teško odlučiti i potrebne su detaljne pripreme, ali tako je sa svakom vrstom putovanja. Za putovanje biciklom, kako navodi portal Klub putnika, potrebni su vam: bicikl, vrijeme i volja.

Prijevozno sredstvo

Bicikl je definitivno najvažnija stvar ukoliko se odlučite za ovakav način putovanja. Klub putnika piše »preporučljivo je da se raspitate među poznanicima, na Internetu i s prodavačem bicikala i istražite koji bi bicikl bio najbolji i s kojim komponentama,

ali nemojte nasjesti na laž da vam sve treba biti high-tech i skupo. Odiste ne treba, postoje ljudi koji voze dugačke ture na jeftinim biciklima s tri brzine, ili pak na nadograđenim preklopnim Pony biciklima. Ima ljudi koji oko svijeta idu gotovo bez prtljage na skupim karbonskim biciklima ili pak biciklima s svim mogućim korisnim nadogradnjama. Istina je da će vam biti udobnije na boljem biciklu, ali ne mora biti neki svemirski, te ga slobodno možete kupiti i rabljenog preko oglasa.«

Tu nije kraj priprema, morate razmišljati o tome kako se ponašati u prometu

BeWelcome, HospitalityClub i TrustRoots), ali WarmShowers je najbolji jer drugi biciklisti razumiju kako je to provoditi dane i dane na dva kotača.

Esencijalno je razmišljati o suputnicima, ne samo zbog društva, nego također i zbog potencijalnih poteškoća koje vam se mogu javiti na putovanju, jer sve je lakše u zajednici. Kako bi krenuli na put morate imati detaljni plan rute. U nekim zemljama naićete na mnogo biciklističkih puteva, odnosno cesta izgrađenih specifično za bicikle. Takve su ceste obično ljepše, vode vas kroz neke romantične zaseoke, ali istovremeno

kao biciklist. Također morate razmišljati o održavanju bicikla, mijenjanju brzina, sigurnosnoj opremi, rezervnim dijelovima i alatu, prenošenju prtljage te uvijek, ali apsolutno uvijek, o zaključavanju bicikla.

Smještaj i suputnici

Naravno, neophodno je razmišljati o egzistencijalnim komponentama poput hrane, vode i mjesta za spavanje. Klub putnika preporučuje stranicu WarmShowers, to je internet-zajednica za razmjenu gostoprimstva isključivo među ljudima koji putuju biciklom. Uvijek vam je na raspolaganju i ostatak sličnih stranica (CouchSurfing,

su objektivno dulje nego neke ceste za automobile. Jedan takav primjer je EV6 Riječna ruta, koji započinje u Francuskoj, u Saint Nazaireu, prati rijeku Loaru, zatim ide uz rijeku Saonu, nastavlja uz rijeku Rajnu i zatim prati Dunav skroz do Crnog Mora.

Za ovakav turizam se svakako neće odlučiti ljudi koji su naučeni na komfor, jer se prilikom vožnje često jave bolovi, od upala do ukočenosti. Ali svatko tko ima avanturistički duh, želju za stvarnim upoznavanjem drugih kultura, krajolika i zemalja, svakako će razmisliti o ovoj opciji. Za početak to ne mora biti put oko svijeta, izaberite neku kraću rutu i iskušajte sebe i svoj bicikl.

Ivana Rudić

MOJA PRIČA

Studij - nova faza života

Prethodno ljeto mi se veoma razlikovalo od dotadašnjih i donijelo mi je mnogo promjena u životu. Završila se srednja škola, prošla je i maturalna, a ja sam u ruci držala diplomu o stečenom gimnazijalskom znanju. Iako mislim da, kada promatram društvo i događaje koji se svakodnevno dešavaju u državi u kojoj živim, fakultetska diploma ništa ne znači, odlučila sam upisati fakultet. Cijeli sam četvrti razred »lupala glavu« što bi to mogla upisati i studirati i, naravno, bilo je milijun ideja. Prvo sam htjela studirati povijest u Osijeku, pa kroatistiku u Zagrebu, ali sam od toga morala odustati zbog financijske situacije u mojoj obitelji. Budući da pišem za »Kužiš?!«, pomislila sam da bih mogla upisati žurnalistiku, no, shvatila sam da to mogu raditi i bez fakulteta. I naposljetku sam odlučila upisati sociologiju, znajući da se ta znanost bavi svim sferama društva i svime što mene zanima, a najbolja stvar je to što većina poznatih novinara upravo ima zvanje diplomiranog sociologa, te bih se tako mogla baviti i novinarstvom.

Prijamni ispit

Priprave za fakultet uopće nisu bile lake i morala sam se dosta toga odreći, ali sve se to isplatilo. Naravno, dan prije prijemnog nisam znala gdje sam, niti što znam a što ne, a neprospavana noć je bila veoma duga. No, otišla sam na fakultet, uradila prijamni i tek onda je počela prava muka. Iščekivanje rezultata prijemnog. Dok nisu izašli rezultati osjećala sam se veoma nervozno i jedva sam čekala da se sve završi. Onda mi je jednog jutra stigla poruka od prijateljice: »Anči, bravo! Uspjela si. Sedamnaesta si na listi, a samim tim si i na proračunu.« Tako sam se ja upisala na Filozofski fakultet u Novom Sadu,

na odsjek za sociologiju. Mojoj sreći nije bilo kraja, ali se upravo tad i moj život veoma promijenio.

Smještaj i posao

Dogovorila sam se s dvije prijateljice iz župe da živimo zajedno pošto smo sve tri bile brucšice, i započele smo traženje stana. I to je bilo naporno, ali poslije sto pogledanih našli smo jedan koji nam se svidio i u kojem je svaka imala svoj kutak. Došao je i kolovoz i ja sam odlučila otići ranije u Novi Sad. Moji roditelji imaju nas šestero djece, i kada sam im rekla da želim na fakultet bili su jako sretni, ali i zabrinuti jer nisu znali kako će to sve uspjeti financirati. Iz tog razloga sam došla prije početka fakulteta u Novi Sad, s ciljem da nađem sebi posao i da sama sebe izdržavam. Nisam toliko često odlazila u Novi Sad i nisam ga poznavala, ali čim sam se doselila uputila sam se prema centru kako bih našla sebi posao. Ne znam kako, ali odmah sam počela raditi u jednoj hamburgeriji i bilo mi je super. Fakultet još nije počeo a ja sam imala posao i svoj dinar, i moji roditelji se nisu morali opterećivati oko novca. Ubrzo je došao i listopad i fakultet, ali od posla nisam odustala. Ujutro sam išla na predavanja, odmah poslije njih sam morala na posao, a noć sam namijenila za učenje. Ali od tog učenja nije bilo ništa. Veoma sam bila vezana za svoju obitelj, prijatelje i crkvu u Srijemskoj Mitrovici tako da mi je bilo teško kada padne noć, jer sam se osjećala usamljeno. Od umora i nostalgije nisam imala snage za učenje. I tako su prolazili dani, fakultet-posao i posao-fakultet. S cimericama sam se slabo viđala jer su uvijek spavale kada bih ja došla u stan s posla, ili bih ja spavala kada bi one krenule na fakultet. Jedina podrška koju sam imala i tko mi je jako puno

pomogao u tom periodu bio je moj dečko. Stvarno mi je bilo veoma teško, ali sam znala da tako mora biti, da tako puno pomažem mojima kod kuće, koje nisam mogla vidjeti i po nekoliko tjedana jer sam i vikendom radila.

Novi prijatelji

S druge strane, vrijeme provedeno na fakultetu bilo mi je »predobro«. Upoznala sam gomilu novih ljudi, kolega, iz raznih gradova i raznih dijelova države i stekla sam puno novih prijatelja, koji su mi puno pomogli. Iako sam mislila da ću moći izdržati i fakultet i posao, prevarila sam se, jer kad su krenuli kolokviji morala sam napustiti posao i sjesti i dobro »zagrijati stolicu«. Veoma sam ponosna na sebe i jako sretna, što sam i pokraj »kampanjskog« učenja, posla i nesigurnosti u sebe, uspjela veoma uspješno završiti prvi semestar s položenim ispitima. Pola godine je prošlo, počeo je drugi semestar i sad je već sve lakše. Sada živim s dečkom, navikla sam se na to da ne budem s obitelji nekoliko tjedana, učenje ide mnogo lakše i nemam opterećenje poslom. Kao i svaki student, sad i ja imam vremena izaći navečer s drugaricama u grad, popiti kavu ili jednostavno uživati u šetnji po keju.

Jako sam sretna i zadovoljna što sam uspjela upisati fakultet koji sam željela i zbog kojeg sam se dosta trudila. U početku je stvarno sve bilo veoma teško, sve je bilo novo, a ja sam bila uplašena i osjećala sam se malom. Danas je to sve urodilo plodom, jer mi se ostvarilo sve što sam željela. Nadam se samo da ću i u drugom semestru imati sve položene ispite, kao i u prvom, i da mi ljeto koje predstoji neće proći u učenju.

Ana Dujić

PREDRAG NOVKOVIĆ, GLAVNI UREDNIK O RADIOJA

Doza optimizma u svakodnevnom sivilu

Većina današnjih medija na mlade gotovo da i ne misli, opterećeni su senzacijama, skandalima, aferama, turbofolk zvijezdama i kojekakvim »celebrityjima«. Zbog toga smo i odlučili pokrenuti O radio i po reakcijama koje smo do sada dobili, nismo pogriješili

U okviru Radio-televizije Vojvodine, u svibnju prošle godine osnovan je O radio (www.oradio.rs). Cilj radija je populaciji mladih ponuditi sadržaje koji im nedostaju u aktualnoj medijskoj ponudi. O radu ovog radija razgovarali smo s njegovim glavnim urednikom **Predragom Novkovićem**.

KUŽIŠ?! Koje sadržaje, osim glazbe, nudi program O radija?

Glazba je, naravno, dominantna u našem programu, ali nije jedina. Svakog dana u programu i na portalu imamo sadržaje iz mnogih drugih područja – obrazovanja, zabave, kulture, sporta, svakodnevnog života, dolaze nam gosti iz raznih društvenih struktura i trudimo se obuhvatiti što širi dijapazon tema koje zanimaju mlade.

KUŽIŠ?! Zbog čega ste odlučili program emitirati na dva jezika – srpskom i engleskom?

Zbog toga što nam u goste veoma često dolaze gosti iz inozemstva, s kojima razgovaramo na engleskom jeziku. Odlučili smo te razgovore i priloge ne prevoditi, zato što smatramo da mladi ljudi, koji su prvenstveno naša publika, odlično govore i razumiju engleski jezik. S druge strane, s obzirom na to da smo web radio i da nas mogu slušati širom planeta, na taj način omogućili smo svim ljudima na svijetu da razumiju naš program.

KUŽIŠ?! Imate li u planu emitirati priloge na jezicima nacionalnih manjina koje žive u AP Vojvodini?

Za sada ne, ali u perspektivi razmišljamo i o tome.

KUŽIŠ?! Planirate li širiti mrežu suradnika, tj. angažirati dopisnike iz drugih mjesta u Vojvodini?

S obzirom na to da smo dio pokrajinskog javnog servisa, koristimo postojeću dopisničku mrežu RTV-a. Međutim, veoma

KUŽIŠ?! Za koje se vrijednosti zalaže vaš tim? Postoji li poruka koju svakodnevno prenosite slušateljima?

Prenosimo im prije svega optimizam. Pokušavamo u svakodnevno sivilo unijeti neophodnu dozu optimizma, koja je svakom mladom čovjeku u ovoj zemlji neophodna. Trudimo se motivirati ih, prikazati

im pozitivne primjere iz svakodnevnog života, pa im tako, npr. kroz rubriku »Superheroj« predstavljamo vršnjake koji su pobijedili na nekom natjecanju, osmislili neki koristan izum ili na bilo koji način iskočili iz kolotečine u kojoj živimo. Smatramo da su takvi primjeri nešto što treba biti pravi uzor mladima, umjesto onoga što im se svakodnevno servira.

KUŽIŠ?! Kakvo je radno ozračje u redakciji?

S obzirom na to da nam je redakcija vrlo mlada, atmosfera je vesela i vrlo neformalna. Opet, svatko se doista trudi ispuniti svoj radni zadatak i maksimalno profesionalno raditi svoj posao. Nedavno smo sudjelovali u finalu »Radio bitke« u Milanu i dok su se naši voditelji Sofija i Aleksandar borili na stejdžu Radio battlea, mi smo u redakciji sve to vrijeme proveli ispred kompjutera, ne dižući pogled s ekrana, sudjelovali u twitter kampanji i trudili se motivirati sve one koji su nas pratili. Na kraju smo zajednički u obližnjoj kavani proslavili drugo mjesto.

Nevena Balažević

često i sami idemo u brojne vojvođanske općine i donosimo zanimljive priloge.

KUŽIŠ?! Po čemu se O radio razlikuje od drugih radijskih postaja?

Po mom mišljenju, po tome što mladim ljudima nudi sadržaje koje na većini drugih medija ne mogu pronaći. Većina današnjih medija na mlade gotovo da i ne misli, opterećeni su senzacijama, skandalima, aferama, turbofolk zvijezdama i kojekakvim »celebrityjima«. Zbog toga smo i odlučili pokrenuti Omladinski radio i po reakcijama koje smo do sada dobili, nismo pogriješili.

Dosanjala svoj san

»**N**jeni stihovi nisu šarenili mladalačkih snova, nego glasne misli. Pritom, u izrazu je vrlo jednostavna, lepršava i ponekad nedorečena, a vidljivo oslonjena na pročitane školske pjesničke lektire. U želji da pomogne svojim prijateljima da bezbolnije prežive potres svog mladalačkog bića, ona o djetinjstvu i prijateljstvu pjeva zadivljena, zadihana i ushićena, a o sadašnjosti i budućnosti – sumnjičava i sa strepnjom«, napisala je profesorica **Marija Mrgić** na početku Jovanine zbirke pjesama »Kad budna sanjam«. A u toj zbirci su 32 pjesme koje je Jovana pisala od petog do osmog razreda. Zahvaljujući potpori svojih roditelja pjesme su sabrane u knjigu koja je iz tiska izašla ovih dana i koja je imala i svoju prvu promociju, naravno u Monoštoru.

Literarni počeci

Jovana je učenica osmog razreda Osnovne škole »22. oktobar« u Monoštoru. Pjesme je počela pisati još kada je naučila prva slova. »Pisala sam tada pjesme o mami, tati, učiteljici. Danas kada čitam neke od tih prvih pjesama djeluju mi pomalo i smiješno. Ali bila sam još dijete i bili su to tek počeci. Ozbiljnije pisanje krenulo je u petom razredu kada nam je došla nastavnica književnosti. To mi je bio poticaj i tada sam počela i sudjelovati na pjesničkim natječajima«, doznajemo u razgovoru s Jovanom. Prva pjesma koju je poslala na natječaj bila je, kako sama kaže, njena prva ozbiljnija pjesma napisana u petom razredu »Srce sa plavim očima«. Tada se negdje u njoj i rodila želja da svoje pjesme pretoči u knjigu i na taj način zao kruži jedan dio svog odrastanja. »Dodatni poticaj dobila sam od **Dragane Đapić** iz Stanišića, koja mi je u posveti svoje knjige napisala – Jovani svjetlosnom biću u usponu. To mi je dalo dodatni poticaj i uz potporu majke i nastavnika moja se želja ostvarila«, kazuje Jovana. Potajno je o knjizi razmišljala još kada je napisala prve pjesme, ali da će se ta želja i ostvariti nije mogla niti sanjati. No, taj je san Jovana dosanjala i pred čitateljima je njena knjiga prvijenac. Knjiga je autorsko izdanje i tiskana je u 400 primjeraka. Osim

32 pjesme, u njoj su i umjetničke fotografije **Marka Nađa**, srednjoškolca iz Monoštora.

Umjesto dnevnika – pjesme

Ljubav, prijatelji, prijateljstvo, školski dani, tinejdžerske teme i dileme i sve drugo što je okružuje, ono su o čemu piše ova mlada pjesnikinja. Reći će kako u pjesme prenosi ono što osjeća, o čemu razmišlja, slično kao da piše dnevnik. Uzor joj je **Miroslav Antić**, a Antićev utjecaj vidljiv je i u njenim pjesmama. Privilegij da prva čuje ono što je Jovana napisala ima njena majka. »Poslije mame to je nastavnica, koja mi ukaže na neke eventulane pogreškice. Tu su i moji prijatelji koji me podržavaju i kojima sam posvetila nekoliko pjesama. Dok se iščekivala knjiga iz tiska, nestrpljivi su bili skoro koliko i ja«, kaže Jovana. Želja joj je sada da, osim u Monoštoru, promocija bude priređena u još nekoliko mjesta. Kako pravi pisac razmišlja već unaprijed,

a to je nova zbirka pjesama. Do nove zbirke pjesama čekaju je uobičajene školske brige, a to je upis u srednju školu. Njen izbor je gimnazija, a poslije toga studij žurnalistike ili eventulano jezik i književnosti. Kao suradnica tinejdžerskog časopisa »Hej«, već je napravila prve novinarske uratke.

Jovana je članica literarne sekcije u svojoj školi. Pjesme su joj objavljene u zbirci »Stotinu mladih talenata Zapadnobačkog okruga«, sudionica je Književne olimpijade Ministarstva prosvjete. Njena je pjesma pohvaljena na natječaju »Tin i ja« u programu prekogranične suradnje s Hrvatskom. Tu za sada stavljamo točku. No, tko zna, možda će to jednoga dana biti samo prvi dio životopisa jedne uspješne pjesnikinje, koja je u jednoj od svojih pjesama napisala: »Poći ću. Ne znam kako, ni gdje to krećem nije mi jasno, osjećam samo da je vrijeme za polazak.«

Z. Vasiljević

TCS NEW YORK CITY MARATHON
2014 FINISHER | 2014 FINISHER | 2014

KATARINA POHLOD, ATLETIČARKA

Za mene je maraton više od trčanja

Biti dio NY maratona za jednog trkača znači da je »živ« * Jednom kad prođete kroz cilj poslije 42 kilometra, samo nebo može biti granica

dijelom NY maratona za jednog trkača znači da je »živ«.

KUŽIŠ?! Koliko su dugo trajale pripreme za taj maraton?

Da bi se čovjek za maraton pripremio treba dosta vremena, treba šest mjeseci ako ste aktivni atletičar. Nažalost, ja nisam imala dovoljno vremena spremati se. Imala sam plan i program za maraton, jednostavno morate imati

plan što se tiče treninga, ne možete samo otići i trčati. Jedan je Forrest Gump, mi ostali moramo trenirati. Poslije maratona sam shvatila kako se ipak nisam dobro pripremala, jer sam trčala s ozljedom koju i dan-danas liječim. Prateći program treninga sebi sam napravila problem jer nisam slušala svoje tijelo. Pripreme traju oko šest mjeseci, ali ipak sve to ovisi o samom čovjeku i o njegovoj fizičkoj spremnosti, i tome želi li samo pretrčati maraton ili ići na vrijeme. Moj je plan bio optimalan, što znači da sam trčala tjedno preko 70 kilometara, bez obzira na vremenske uvjete.

KUŽIŠ?! Kakvi su dojmovi sa samog maratona?

Nevjerojatan je osjećaj biti jednim od sudionika najvećeg maratona na svijetu. To nije samo maraton, nego svjetski spektakl gdje sudjeluje više od 50.000 ljudi, a milijuni gledatelja uz stazu daju vam podršku. To morate doživjeti, jer se riječima ne može opisati. Vrhunska organizacija, sve na svom mjestu, volonteri koji su tu uvijek za vas. Fascinantno mi je koliko je bilo volontera, fotografa, imala sam dojam kao da sam u nekom drugom svijetu, nepoznati ljudi vas bodre, govore vaše ime. Kao

na filmu, a vi u glavnoj ulozi. Ljudi ne trče maraton samo radi prijeđenih kilometara, već radi cjelokupnog doživljaja. Iskreno se nadam da će jednom i kod nas zaživjeti ovakva manifestacija na takvoj razini.

KUŽIŠ?! Koji si rezultat postigla i jesi li njime zadovoljna?

Zadovoljna sam rezultatom, ali uvijek može bolje, naravno. NY maraton sam pretrčala za 3 sata i 28 minuta, što me je uvrstilo među 501 ženu od 21.000 koliko je bilo prijavljenih. U ukupnom plasmanu bila sam 3900. Ostvarila sam 4. mjesto za 2014. godinu i četvrta sam žena u maratonu u Srbiji. Poslije svakog uspjeha koji čovjek ostvari, bio mali ili veliki, uvijek se on analizira, je li moglo bolje, što popraviti, gdje sam bila slaba. To je sve normalno. Čovjek uvijek teži uspjehu. Vjerujem da sam mogla bolje, jer sam na treningu pred maraton trčala 3 sata i 15 minuta. Staza u New Yorku je drugačija nego ona gdje sam trenirala, puhao je vjetar, pogotovo na mostu, staza je imala dosta uspona, moja je ozljeda akumulirala, tako da je sve to utjecalo na moj rezultat. Idemo dalje, bolje pripremljeni za sljedeći maraton.

KUŽIŠ?! Planovi za budućnost?

Moj sljedeći maraton je u Kopenhagenu, još uvijek razmišljam hoću li ići na berlinski ili opet u New York. Danas se bavim i organizacijom odlaska na maratone, tako da je maraton dio mene i mog života, bila ispred ili iza kulisa, nije ni bitno. Za mene je maraton više od trčanja, za mene je maraton život. Jednom kad prođete kroz cilj poslije 42 kilometra, samo nebo može biti granica.

Anita Klinac

Katarina Pohlod iz Kaća bavi se atletikom četiri godine. Prvo je to bilo rekreacijski, da bi kasnije odlučila sudjelovati na utrkama. Prve su utrke bile na 5 i 10 kilometara, koje je Katarina trčala na vrijeme. Prije dvije godine odlučila se na duže distance, na polumaraton, da bi prošle godine pretrčala svoj prvi maraton u Beogradu. Snaga uma i fizička spremnost mladu su atletičarku odveli i preko oceana pretrčati jedan od najvećih maratona na svijetu – New York City maraton.

KUŽIŠ?! Kako si stigla do New York City maratona?

Jednostavno, spontano poput svih lijepih stvari. Prvi maraton koji sam pretrčala bio je u Beogradu prošle godine u veljači, željela sam probati mogu li dalje. Do sada sam trčala samo polumaraton i željela sam vidjeti kako je to imati u nogama 42 prijeđena kilometra. Nije lako, vjerujte, pretrčati tu distancu, a naročito ako se niste dovoljno spremali. Za prvi put beogradski sam maraton pretrčala za 3 sata i 36 minuta što je bio odličan rezultat. Sad, pitanje je otkud ja na NY maratonu. Jednostavno, dobila sam ponudu od sponzora koji su vjerovali da to mogu i da imam snage za taj pothvat. Pristala sam, jer biti

ZANIMLJIV PROJEKT JESSICE WALSH I TIMOTHYJA GOODMANA

40 dana izlazaka

Brza hrana, brzi auti, jurnjava s posla i na posao, brzi internet (OK, to možda i nije tako loše), »speed date«... Kada se već činilo da se svijet toliko ubrzava da se dan ne stigne doživjeti, **Carl Honorè** je napisao svoju »Pohvalu sporosti«. S oduševljenjem su je prihvatili prvo u Italiji i to prije svega zaljubljenici u hranu, a »slow food« pokret se ubrzo proširio diljem svijeta. Zaljubljenici u sporo, koji se kunu da tako neusporedivo kvalitetnije dožive svako iskustvo, uskoro su počeli promicati i sporije kretanje, šetnje bez žurbe, vikende bez mobitela, a sada već možemo govoriti i o nekoliko

Više o tome kako su Jessica Walsh i Timothy Goodman provodili vrijeme tijekom 40 dana izlazaka možete pročitati na www.fortydaysofdating.com ili u istoimenoj knjizi.

gradova koji imaju predznak »slow«, koji u ovom slučaju ne znači nešto negativno nego ukazuje na bolju kvalitetu života.

Bilo je samo pitanje trenutka kada će i dobro, staro, sporo upoznavanje ponovno postati popularno. Kako »speed date«, iako ima nekih prednosti, očito ne funkcionira na duge (koje su uglavnom i spore) staze, mnogi su se vratili provjerenoj metodi – polako ali sigurno. No, neki među

njima su otišli korak dalje pa sve pretvorili u eksperiment i na kraju u knjigu.

On, ona i 40 dana

On – uglavnom je izlazio s više djevojaka istodobno, a ni s jednom nije bilo »ono pravo«. Nije baš sklon dugim vezama i vezivanju. Ona – beznadežno romantična. Ružičasti svijet koji vidi ubrzo se pokazuje sivim, a »ljubav života« ne tako idealnom.

40 dana – procjenjuje se da je toliko potrebno da se riješimo loše navike. No, kako loše navike ne odlaze same od sebe, nego je potrebna neka druga, po mogućnosti dobra navika da zamijeni ovu staru, tako su **Timothy** (on) i **Jessica** (ona) odlučili riješiti se starih, negativnih obrazaca u vezama i pokušati nešto posve drukčije: 40 dana izlaziti - i to jedno s drugim - i upoznavati se kroz razgovor, izlaske, druženje sa zajedničkim prijateljima, koncerte, kazalište i kino, piće itd.

Prijateljstvo ili nešto više?

Oboje iz New Yorka, Jessica i Timothy ne znaju se baš cijeli život, no znaju se dovoljno dugo da su upoznati s problemima s kojima se ono drugo susreće u vezi. Kroz projekt »Četrdeset dana izlazaka« vidimo i život mladih u New Yorku, saznajemo

zašto je u tom gradu teško izlaziti i ostvariti vezu kao i transformaciju dviju osoba koje se trebaju riješiti nekih svojih loših navika, strahova, obrazaca ponašanja koji su uzrok tomu da se Timothy ne može/ne želi emotivno vezati, a Jessici prepreka da preboli dugogodišnju nedavno prekinutu vezu. No, hoće li prijateljstvo izdržati, raspasti se ili se možda pretvoriti u nešto više?

Voljeti se(be)

Česta zabluda da nas netko drugi može usrećiti tako što će nas voljeti, mnoge odводи u kronično nesretan i nezadovoljan život. Da bismo mogli primiti ili pružiti ljubav, prije svega moramo voljeti sebe. A da bismo voljeli nekoga drugoga, moramo se upoznati. Kroz 40 dana tijekom kojih su izlazili, Jessica i Timothy su svaki dan naučili ponešto novo jedno o drugome, ali i o sebi samima. Postali su svjesni svojih interesiranja, želja, nada, stvari koje im smetaju, nekih ljudi koje više ne žele u životu i drugih koji im nedostaju. Zanimljivo je bilo vidjeti kako su na cijeli projekt reagirali neki od njihovih prijatelja, te kako je iz dana u dan rasla bliskost unatoč nekim neugodnim trenucima.

Marina Balažev

Da bismo mogli primiti ili pružiti ljubav, prije svega moramo voljeti sebe. A da bismo voljeli sebe, kao uostalom i da bismo voljeli nekoga drugoga, moramo se upoznati

Prava profesija?

Jeste li se kad pitali koji je pravi put, prava profesija ili prava stvar? U životu nailazimo na prepreke. Tada nam se cilj čini dalekim i nedostižnim, ali ne treba odustajati, čak i kad dođe vrijeme krize identiteta. U studentskim danima pronalazimo sebe, otkrivamo svoje preferencije, razvijamo stavove i tražimo svoje mjesto pod Suncem. Doduše, to sve »radimo« od ranije dobi, ali na fakultetu već polako brojimo dane do dobivanja posla i prelaska u svijet odraslih.

Ako ste sigurni u svoju odluku, znate što želite postići u narednom periodu, smatrajte se sretnicima i nastavite koračati na vašem putu do blistave karijere. No, ako je novinarstvo vaša životna zadaća i ako se svakodnevno angažirate u svijetu medija koji je dinamičan, svestran i stresan, mogli biste osjetiti oscilacije u razmišljanju – je li to pravi put?

Otkrivati nepoznato

Lijep posao, rekli bi mnogi. Drugi bi rekli, da je to hobi. Kakav god stav imali o zanimanju kao takvom, bez medija, ne bi gledali svijet na isti način kakvim ga sada vidite. Za one koji bi se upustili u avanturu zvanu novinarstvo, ako posjedujete socijalne vještine, nemate problema s komunikacijom, volite pero i kreativno ulagati u sebe svakoga dana – to je pravi put za vas. Ako si maturant i želiš otkrivati nepoznato, izveštavati i pisati o temama koje te interesiraju, upiši žurnalistiku.

Kao i svaki posao, i novinarstvo ima prednosti i nedostatke. Pojavom interneta, svijet se promijenio – pojavili su se portali. Prije si mogao biti novinar u tisku, na radiju i televiziji, a danas portali uzimaju velik dio medijskog prostora: dosta ljudi redovito prati događanja preko računala ili pametnih telefona.

Klizno radno vrijeme

Radno vrijeme novinara je klizno. Pomirite se s činjenicom da ćete u jedanaest na-

večer slati mailove uredniku jer je rok do ponoći. Dobijate pozive za odlazak na terene ujutro ili u podne i kad god je potrebno. Brzina je bitna u medijima. Reagirati na određene situacije i odlazak na pravo mjesto u pravo vrijeme ključni su faktori za uspješno funkcioniranje medija. Vijest brzo postaje stara, pogotovo ako bi htjeli

Kad jednom kreneš i nervozan si jer misliš kako nećeš stići obaviti posao na vrijeme, nakon objavljenog članka, radijske reportaže, teksta na webu ili televizijskog priloga, vidjet ćeš da si nešto napravio, da se trud isplatio i da si uspio u svom naumu. Ponekad će se dogoditi da ćeš dobiti pohvalu, ali i brojne kritike. Bitno je znati se nositi s tim.

Kad si novinar, s press iskaznicom, možeš doprijeti do ljudi i na događaje na koje ne bi mogao lako doći. Kad si na nekoj svečanosti, konferenciji, okruglom stolu ili bilo kakvoj manifestaciji, dobivaš odre-

U životu nailazimo na prepreke.

Tada nam se cilj čini dalekim i nedostižnim, ali ne treba odustajati

raditi u informativnom programu, potrebno je paziti na tajming. Izvjestiti istinito, cjelovito i pravodobno – srž je novinarstva.

Ponekad nećete biti dovoljno plaćeni za svoj trud. No, to nije razlog za odustajanje. Konkurencija je velika, ali u krugovima sedme sile, najbolji će uspjeti. Voliš izazove? Odluči se za medijskog djelatnika.

Pohvale i kritike

Nije sve tako crno, iako tako djeluje i ponekad si želiš promijeniti način života.

đene pogodnosti u vidu hrane i pića. Ali to ne znači da ćeš o tom događaju izveštavati afirmativno i nekritički.

Ako voliš istraživati, čuti i prepričati javnosti ljudske priče, izveštavati o politici, ekonomiji, sportu ili otvoriti svoj blog na webu, kreni već danas, radi na sebi i ostvari svoj san. No, ako bi ipak htio imati stabilno radno vrijeme, manje »krajnjih rokova«, te općenito mirniji način života – novinarstvo nije za tebe.

Donna Diana Prčić

Coldplay

NAJBOLJI ALBUMI POPULARNE GLAZBE: VELVET UNDERGROUND – »WHITE LIGHT/WHITE HEAT« (1968.)

V6-5046

STEREO

WHITE LIGHT/WHITE HEAT THE VELVET UNDERGROUND

Primalni krik garažnog rocka

Koncem 1967. godine glasoviti mecena skupine The Velvet Underground, likovni umjetnik **Andy Warhol** počinje gubiti interes za band, te tjera time pjevača, ritam gitarista i tekstopisca **Lou Reeda** da pozove bostonskog businessmana **Stevea Sesnicka**. Novi je menadžer nagovorio Reeda da pronađe recept koji bi mu jamčio veći komercijalni uspjeh od prethodnog debi albuma, što je izazvalo veliko nezadovoljstvo člana skupine, violista i orguljaša, basista i klavirista **Johna Calea**.

Prva strana drugog albuma skupine je interesantna ako ni zbog čega drugoga, ono zbog teme s distorziranim zvukom naslovne numere »White light/White heat«. Skladba »The Gift« opisuje tragikomičnu priču **Waldoa Jeffersa**, koji je u toj mjeri u strahu da će ga djevojka prevariti, da joj samoga sebe osobno pošalje poštom (sic!)... Cale je zadužen za naraciju, njegov umilni velški naglasak čuje se s jednog zvučnika, dok drugi drži središnje tempo rhytm&blues ritma, prožet gitarističkim vrtlozima. »Lady Godiva's Operation« donosi mučan i mračan medicinski osvrt na legendu iz srednjeg vijeka, s glasovima koji iskaču iz psych-noir glasovnog miksa.

Druga strana albuma je, doslovce, čisti rokenrol: u skladbi »I Heard Her Call My Name« Cale, solo-gitarist **Sterling Morrison**, te bubnjarka **Mo Tucker** sviraju furioznu ritmičnu bazu, dok glavna gitara Lou Reeda cvili u maniri free-jazza. »Sister Ray« je veliki prasak noise rocka, 17-minutni ep koji se valja kroz goleme valove isjeckanog feedbacka, neskladnih ključeva i primalnog garažnog rocka.

Ovaj je album prodan u još manje kopija no njihov debi, te je dosegnuo tek 199. mjesto Billboardove liste. No, u svakom slučaju, sa stajališta energije, siline i sirove strasti, u rock povijesti ne postoji ništa nalik ovoj ploči. »Uvijek sam vjerovao da imam

nešto važno kazati i to sam i kazao«, izjavio je frontmen skupine Lou Reed mnogo nakon izlaska albuma 1998. godine. Producent albuma je **Tom Wilson**, a umjetnički ravnatelj već spomenuti velikan Andy Warhol.

Robert Tilly

SUPERMAN

DR. SC. MED. STJEPAN SKENDEROVIĆ

Borac za prava i kulturu bunjevačkih Hrvata

I znenada, 26. veljače, prestalo je kucati srce primarijusa i doktora znanosti **Stjepana Skenderovića**. Njegova samozatajnost ostavila nas je bez preciznih informacija o svim njegovim zalaganjima, djelima, nastojanjima i uspjesima. Posljednjih dana veljače mnogi su se upitali koliko zapravo znaju o njemu. Ovaj sedamdesetsedmogodišnjak rođen u Tavankutu opisan je kao čovjek velike energije, posvećen svom pozivu i pozitivnom usmjerenju na čovjeka. Poznato je kako se Stjepan Skenderović već odavno odselio u Zagreb, ali i da nikada duhom nije napustio svoj Tavankut.

Stjepan Skenderović je bio učenik subotičke Gimnazije u nastavi na hrvatskom jeziku, te je zbog iskazanoga hrvatstva bio kažnjen, iselio se iz Subotice, te je četvrti razred s maturom 1957. godine završio u Zagrebu. Nakon završetka studija medicine na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu (1963.) vratio se u Suboticu, gdje je radio specijalizaciju i zatim 1980. doktorirao.

U vrijeme »hrvatskog proljeća« dr. Skenderović se uključio u društvene aktivnosti hrvatske zajednice i sudjelovao u pokušaju osnivanja Ogranka Matice hrvatske u Subotici, a sudjelovao je i u osnivanju HKUD-a »Bunjevačko kolo« u Subotici. Preživio je traumu »hrvatskog proljeća« koja se nakon sloma živo osjećala i u Subotici.

Početkom devedesetih, kada je vjetar demokracije otpuhao jednomlje, Stjepan Skenderović primio se rada u prvim redovima. Bio je prvi predsjednik podružnice Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini za Suboticu. Podružnica je utemeljena 6. travnja 1991., i radila je pod vrlo složenim uvjetima. Skenderović je bio jedan od glavnih stupova afirmacije DSHV-a na političkoj sceni Vojvodine. Na osnivačkoj skupštini podružnice Subotica vizionarski je izjavio: »Kroz našu povijest uporno se borimo za očuvanje svog identiteta. Imali smo konstitutivnu ulogu u stvaranju i prve i druge Jugoslavije, želimo i sada da na principu europske demokracije u tome sudjelujemo, kao politički subjekt.«

Na višestranačkim izborima raspisanim 1992. godine našao se na partijskoj listi Demokratske zajednice vojvođanskih Mađara za savezne izbore kao drugoplasirani, iza dr. **Sándora Pála**, ali oni nisu uspjeli ući u parlament.

Rat se zahuktao, i on ponovno odlazi u Zagreb, ovog puta trajno, 1993. godine. Uključio se u rad Udruge za potporu bačkim Hrvatima, koja je osnovana u Zagrebu 2002. i od 2006. bio je predsjednik udruge.

Na profesionalnom planu također je bilježio velike rezultate, bio je znanstveni suradnik i voditelj endoskopske jedinice Klinike za ginekologiju i porodništvo OB »Sveti Duh«. Bio je poznat kao čovjek s najvećim brojem histeroskopskih zahvata u Hrvatskoj, postao je potpredsjednikom Društva za ginekološku endoskopiju Hrvatskog liječničkog zbora.

Hrvatska znanstvena bibliografija Stjepana Skenderovića vodi se pod brojem 204425. Za svoga života sudjelovao je na brojnim studijskim i stručnim usavršavanjima, te je objavio osamdesetak stručnih radova i održao oko 60 stručnih predavanja na raznim kongresima, simpozijima i drugim stručnim skupovima u domovini i diljem svijeta. U mirovinu je otišao 2003. godine.

Iza toga, Skenderovića nalazimo kao aktivnog organizatora kulturnih događaja u sklopu Udruge za potporu bačkim Hrvatima u Zagrebu. Bio je i redoviti član Matice hrvatske u Hrvatskoj.

Na pokopu 2. ožujka na zagrebačkom groblju Mirogoj oproštajni govor održao je njegov dugogodišnji prijatelj i suradnik **Naco Zelić**, koji je između ostaloga rekao: »Dragi Stjepane, u ovom žalosnom trenutku kada se opraštamo s Tobom želim Te pozdraviti i zahvaliti za sve što si nam dao kao liječnik, kao borac za zaštitu i ostvarivanje nacionalnih prava i za kulturu bačkih Hrvata Bunjevaca, koju si kao sin bačke ravnice neizmjereno volio.«

Priredio: N. Perušić

Alan Turing – kroz film

Alan Turing, rođen 23. lipnja 1912. u Londonu, bio je britanski matematičar i kriptograf. Ukoliko ste ga gledali, mogao bi vam biti poznat iz filma »The Imitation Game« ili »Igra kodova«. Ako film niste gledali, definitivno to učinite, neće vas razočarati. A ako ga niste gledali, evo prilike da steknete uvid u točne informacije o njemu. Koje u filmu baš nisu takve.

Za početak, evo nekoliko činjenica o njemu koje treba imati na umu. Turing je bio matematičar koji je razbio njemačke kodove u Drugom svjetskom ratu, spasio nebrojene živote i skratio rat za jedno dvije godine preko svog stroja osmišljenog na temelju poljskog stroja »The Bombe«. Bio je teoretičar računalna i imao je ideju o »univerzalnom stroju«, koji bi radio koji mu god zadatak zadaš, danas poznat kao računalno. I ne, to nije bio ovaj stroj. Enigma je bio stroj koji su koristili Nijemci u Drugom svjetskom ratu za slanje tajnih poruka. Umro je 1954. nakon što je pojeo jabuku napunjenu cijankalijem, službeno se vodi kao samoubojstvo.

AH, POGREŠKE...

A sad, evo pogrešaka koje sam zamijetio u filmu »Igra kodova« zasnovanom na njegovu životu. Radnja se odvija u Bletchly Parku gdje je bilo središte za razbijanje njemačkih kodova. Tim za razbijanje kodova vodio je zapovjednik Denniston. U filmu je

prikazan kao tip koji ne vjeruje da će Turing uraditi puno, ali pošto je bio pametan i znao je za Enigmu, on ga ipak upošljava, iako je uvijek bio protiv njega i tražio načine da ga se otaras. Pogrešno! Zapovjednik Denniston je znao da će takvi ljudi donijeti pobjedu i prave rezultate, te nije sumnjao u njega. A daleko od priče, otpustiti ga!

Alan je uspio razbiti Enigmu svojim strojem koji je dizajnirao uz malu pomoć kolega. Zasnovan je na ideji poljskog stroja »The Bombe«. Prema filmu, stroj je imao naziv Christopher, a vjerojatno ste i sami shvatili da se to odnosi na Christophera, njegova prijatelja iz školskih dana koji je preminuo. Sve to dobro zvuči, ali... Stroj se nije zvao Christopher nego Victory(a). Ime je ubačeno kao simbolika za značaj koji je on imao za Turinga. Oni su išli u isti razred i on je bio Turingov najbolji prijatelj. I recimo, najdraži. I nije bio to jedan jedini stroj, do kraja rata bilo ih je 200. Stroj je bio jedna od najvećih tajni u ratu. Tolika da ni sam zapovjednik Denniston nije znao da ona radi. Samo da vas podsjetim, on je bio na čelu tima za razbijanje kodova.

NADALJE...

Kao treće, dio filma u kojem se on ne slaže sa svojim kolegama i šalje pismo **Churchill** je cool, ali se nije dogodio. Priča s **Joan Clarke** u filmu je isto zanimljiva. Ona uradi križaljku iz novina i između ostalih biva pozvana na daljnje testove. I onaj dio

sa seksističkim dijalogom, te njene zaruke za Turinga... skoro.

Dio s križaljkom u novinama je istinit. No, to nije način na koji je ona ušla u priču. Naime, ona je predložena od strane svog predavača s fakulteta jer je bila veoma nadarena matematičarka.

Razbijanje Enigme u filmu sjajno je odrađeno. »Ljubav je koštala Njemačku rata.« Njemu padne ta ideja i on još tu noć razbija prvi kod. To je Hollywood. Stroj je napravljen da radi na frazama poput »Heil Hitler«, ali je i dalje trebalo vremena. I naravno, dio kada ga uključe, a on se okreće bez cilja, je smiješan.

Priča o špijunu isto nije dosljedna. Naime, postojao je špijun, ali on je radio u području prevođenja i vjerojatno nije imao nikakav dodir s Turingom, dok u filmu pričaju o čovjeku koji je radio s njim i postavlja mu neki ultimatum.

Ivan Čavrgov

NAJZANIMLJIVIA POGREŠKA

Najzanimljivija pogreška je scena s **Hugom Alexanderom**. Kada se prvi put pojavi, najavljuju ga kao svjetskog prvaka u šahu. No, on ispravlja da nije jednom, već dva puta svjetski prvak. To je istina. Samo se drugi put to dogodilo 1956. kada je rat uveliko završen... Što znači da je Hugh ispravio čovjeka za nešto što se još nije dogodilo.

CENTRAL PARK – OAZA PRIRODE USRED NEW YORKA

Ispušni ventil za nagomilani stres

Mudro i planski, usred ogromnog grada, njujorški su gradski oci još prije stoljeća i pol izgradili mjesto na kojem će svatko od 8,5 milijuna stanovnika koji to žele naći za sebe poneki oblik rekreacije

Kako se bliži ljepše vrijeme, tako se s nestrpljenjem očekuju i prve proljetne tjelesne aktivnosti. Gdje god da se čovjek nalazi, nakon dugih, hladnih zimskih noći uželi se razmrdavanja. Nakupljena energija u tijelu mora van, a najbolji i najzdraviji način za pražnjenje je dakako sport.

Kad ste kod kuće i s društvom iz djetinjstva, lako je odlučiti koji ćete oblik razgibavanja izabrati. Obično je to sport koji upražnjavamo od malena, u našem kraju to je prije svega mali nogomet ili košarka. Ali, kada ste daleko od doma, među ljudima drugih običaja, interesiranja i kulture, prilagođavate se, a zanimljivo, to vas ne opterećuje. Dapače, obogaćuje vas, u svakom segmentu društvenog života, pa i u sportu, ili još bolje rekreaciji.

SPORT, KONCERTI, MEDITACIJA

U velikom gradu kao što je New York, a slično je i u drugim svjetskim metropolama, rekreativni su život gradski oci osmislili odavno. Mudro i planski, usred ogromnog grada izgradili su mjesto na kojem će svatko od 8,5 milijuna stanovnika koji to žele, a i milijuni turista koji pohađaju najpopularniji grad SAD-a, naći za sebe ponešto. To se mjesto naziva Central Park i nalazi se u središtu Manhattana, pravokut-

nog je oblika i predstavlja gotovo nestvarnu oazu prirode i bujne vegetacije, okruženu sa svih strana ogromnim zgradama poslovnog središta bankarske i trgovačke prijestolnice svijeta. U toj šumi u gradu osmišljeni su brojni sportski sadržaji, gdje i mladi i stari svakodnevno, i sve ih je više, uživaju u: džogingu, biciklizmu, skejtanju, rolanju, odbojci, košarci, rukometu, tenisu, kriketu, bejzbolu, kuglanju, a tu su i jezera i bazeni za plivanje ljeti, kao i za klizanje i hokej zimi. Puno je onih koji unutarnji mir ovdje u prirodi nalaze u jogi, ali i onih koji samo šecu ili sjede na nekoj od 9.000 klupe i uživaju u blagodatima prirode u srcu grada. Ovdje je i čak 21 igralište za djecu, od kojih se najveće proteže na površini od 3 hektara. Prema podacima, u Central Park godišnje dođe oko 25 milijuna ljudi.

Osim za sport i rekreaciju, Central Park je i mjesto za brojne koncerte, javne i privatne glazbene, kazališne i općenito umjetničke nastupe. Gotovo da nema filma čija se radnja odvija u New York Cityju, a da se u kadru ne pojavi neki detalj iz Central Parka, uz Empire State Building i Kip slobode, vjerojatno najznačajnijeg simbola ovoga grada. Vožnja drvenim kočijama koje vuku konji atrakcija su još od 1935. godine, a turisti za prijevoz po parku koriste i tricikle s prikolicom koji podsjećaju na rikše. Zanimljivo je da su vozači tih tricikala dobrim

dijelom doseljenici s područja bivše Jugoslavije, iz svih dijelova.

DIVLJINA U URBANOM OKRUŽENJU

Central Park je planski osmišljen dio grada čija je izgradnja trajala od 1859. do 1873. godine, kada se grad tek širio s juga Manhattana prema sjeveru. Dugačak je 4 kilometra između 59. ulice i 110. ulice, a širok 800 metara između Pete avenije i Central Park Westa. Osim sportskih terena u šumi i na travnjacima, ovdje su i zoološki vrt, stakleni vrt, rezervat za životinje... Park je potpuno uređen i čist, a oni koji skrbe o tome da bude upravo takav, gotovo su nevidljivi.

Šumoviti dio parka nastanjuje preko 300 vrsta ptica, ali i druge životinje, poput vjeverica, šumskih mačaka, pa čak i kojota. U jezerima se mogu vidjeti labudovi, čaplje, kornjače, rječni rakovi i dakako ribe.

Ogromnu travnatu površinu u Central parku, zvanu Sheep Meadow, dnevno posjeti oko 30 tisuća ljudi, koji ovdje priređuju piknike, roštiljaju, sunčaju se, zabavljaju, odmaraju, meditiraju. Central Park i jest mjesto opuštanja i prikupljanja energije za dolazeći radni dan i odličan, najbolji ispušni ventil za nagomilani stres.

Tomislav Perušić

Društvene mreže: Traži se privatnost

Tinejdžeri su umorni od objavljivanja privatnih detalja iz svojeg života na društvenim mrežama i sve je više onih koji paze što i kako pišu, pokazalo je jedno istraživanje. Sve je više »un-tagganja« fotografija, pisanja lažnih postova, pa i otvaranja nekoliko profila s različitim identitetima kako bi sakrili privatne informacije.

Sve ovo u suprotnosti je s tvrdnjama osnivača Facebooka **Marka Zuckerberga** iz 2010. da je doba privatnosti prošlost, objavio je [dnevnik.hr](#).

Android izravno u automobile

Google priprema verziju Androida koja će biti izravno ugrađena u automobile, što će vozačima omogućiti jednostavan pristup internetu bez korištenja smartphonea. Trenutačna verzija Android Auto softvera zahtijeva spajanje smartphonea s kompatibilnim automobilima koji imaju ekran preko kojeg se može pristupiti glazbi, kartama i drugim aplikacijama. Očekuje se da će poboljšana verzija Android Auto softvera biti predstavljena u isto vrijeme kad i sljedeća Androidova verzija, nazvana Android M, koju možemo očekivati kroz godinu ili dvije, piše portal [liderpress.hr](#).

Nepovratna šteta od 1610. godine

Stručnjaci su godinu 1610. definirali kao onu u kojoj su ljudi počeli dominirati planetom te joj nanijeli nepovratnu štetu. Nakon pronalaska Amerike, promet između starog i novog svijeta počeo je cvasti, te je 1610. godine zabilježen i porast u emisiji ugljičnog dioksida u atmosferu. Mnogi povjesničari drže da je uvoz poljoprivrednih proizvoda iz Amerike u Europu, zajedno s velikom dostupnošću ugljena, glavna predispozicija za razvoj industrijske revolucije koja je potom uzrokovala daljnje valove globalnih klimatskih promjena, objavio je britanski [Daily Mail](#).

Novi teleskopi

Astronomi su nedavno položili temelje za tri nova ogromna teleskopa od kojih bi prvi trebao započeti s radom 2021. godine. Njihova zrcala, koja će imati promjer od 24 do 38 metara, zasjenit će 10-metarska zrcala opservatorija W.M. Keck, koja su već godinama među najvećima na svijetu. Veličina primarnog zrcala koje usmjerava svjetlost u senzor određuje snagu teleskopa. Kod tako velikih zrcala dolazi do problema s pokretljivošću i zamučivanjem koje uzrokuje atmosfera.

No, znanstvenici su uspjeli preskočiti te prepreke i dizajnirati opservatorije koji će »fotografirati« svemir sa sto puta većom rezolucijom od najnaprednijih današnjih teleskopa. Pomoću njih astronomi će proučavati zvijezde rođene neposredno nakon Velikog praska, detaljnije pratiti širenje svemira i tražiti znakove života u drugim sustavima.

Nove tehnologije imaju i visoku cijenu, pa će tako u svaki opservatorij biti uloženo oko milijardu dolara, a predviđa se da će zbog toga postojeći opservatoriji ostati bez velikog dijela sredstava, piše portal [znanost.geek.hr](#).

BRŽI 3D ISPIS

Kompanija Carbon3D razvila je potpuno novu metodu za trodimenzionalni ispis objekata, za koju tvrde da je od 25 pa čak do 100 puta brža od klasičnih metoda. Njihova se tehnologija naziva Continuous Liquid Interface Production (CLIP), a predmete ispisuje od posebne smole, koja se učvršćuje sloj po sloj, slično kao kod SLA (stereolitografske) metode 3D ispisa. Međutim, razlika kod ove tehnologije je u tome što se u smolu dovodi, uz svjetlo koje je potrebno za učvršćivanje, i kisik, koji usporava taj proces. Time se stvrdnjavanje smole može detaljnije kontrolirati i njime se može bolje upravljati, što u konačnici skraćuje vrijeme potrebno za ispis.

Ovom metodom nije potrebno ispisivati sloj po sloj, pa ga učvrstiti, već se uz pomoć kisika mogu stvoriti kompleksnije strukture koje se učvršćuju odjednom. Kako bi komercijalizirali ovu inovaciju u kompaniji Carbon3D prikupili su čak 41 milijun dolara koje će iskoristiti za daljnji razvoj svoje revolucionarne tehnologije, piše portal bug.hr.

Ultrazvuk i Alzheimer

Ultrazvuk bi mogao imati još jednu, pomalo neočekivanu, korist u medicini: može pomoći u liječenju Alzheimerove bolesti. U novoj studiji, objavljenoj u časopisu »Science Translational Medicine«, znanstvenici su otkrili da je skeniranje mozga miševa s ovom bolešću, ne samo pomoglo smanjiti visoke razine proteina povezane s Alzheimerovom bolešću, već je i uspjelo poboljšati njihovu memoriju. Iako se miševi razlikuju od nas, ako se utvrdi da je tretman siguran i učinkovit i kod ljudi, to bi mogao biti neprocjenjiv alat ne samo za liječenje Alzheimerove bolesti, već i za mnoge druge bolesti mozga.

Iako rezultati ovog istraživanja svakako obećavaju, nije moguće sa sigurnošću potvrditi da je ovakav postupak učinkovit i kod ljudi. Neki stručnjaci ističu da, iako liječenje nije invazivno, svejedno potencijalno može imati negativne posljedice na naš mozak. Stoga se planiraju provesti daljnja istraživanja, u kojima znanstvenici planiraju koristiti veće životinje kako bi se vidjelo djeluje li ovakav postupak i kod njih.

Alzheimerova bolest neurodegenerativni je poremećaj karakteriziran progresivnim kognitivnim oštećenjem.

Slušalice za vježbanje

Većina ljudi za vrijeme vježbanja voli slušati glazbu, a za tako nešto morate imati i slušalice koje vas pritom neće ometati. Jedne takve proizvela je tvrtka Arctic – njihov P324 BT model s vašim uređajima komunicira putem Bluetooth tehnologije, a dijelove slušalica nakon napornog vježbanja možete čak i oprati. P324 BT Sports Bluetooth slušalice su izrađene od savitljivog i laganog materijala tako da nema prevelike opasnosti od oštećenja poput lomova. Ugrađena baterija im osigurava autonomiju od 20 sati, što će i najzagriženijim sportašima biti sasvim dovoljno da odrade i više treninga do kraja bez da u panici traže utičnicu kako bi iste dopunili prijeko potrebnom energijom. Imaju ugrađen i mikrofoni, te tipke za upravljanje glazbom na vašem smartphonu, te tipku kojom uspostavljate i završavate telefonski poziv, piše bug.hr.

8 razloga zašto volimo proljeće

1. Jeste li znali da je godina nekada počinjala 1. ožujka? Iako ju sada dočekujemo 1. siječnja, većina ljudi godinu broji od proljeća do proljeća. Možda su to samo ostaci nekadašnjeg načina računanja godine, a možda psihološki pojava sunčevih zraka za mnoge predstavlja početak novog života i godine.

2. Jeste li primijetili kako su ljudi bolje raspoloženi? A vi imate više energije? Da, proljeće jednostavno pršti optimizmom – vrijeme je za nove početke!

3. Cvijeće! Boje! Mirisi! Proljeće je doba kada se cijela priroda budi, a cvijeće ponosno pokazuje svoje jarko boje te mami pčelice i ostale kukce. Ne zaboravite svoju sobu ukasiti buketom ili barem jednim lijepim cvjetićem.

4. Vitamin D. Bez zezancije. Nakon zimske tame, naš organizam žudi za vitaminom D čiji je najbolji izvor sunce. Dakle, knjigu u ruke i trk do najbliže sunčane klupice u kvartu!

5. Živjele lepršave haljinice, slatki šeširići i lagane tenisice! Sada napokon možemo spremati one teške kapute, ogromne šalove i glomazne čizme – dobro su odradile svoj »posao«, a sada doviđenja do sljedeće zime.

6. Božićni praznici kao da su bili prije stotinu godina, ali ne brinite – proljetni su iza ugla! Osim što ćemo za Uskrs uživati u ukusnoj šunkici i jajima, čak tjeđan dana izležavat ćemo se i spavati do mile volje.

7. Ako ni vi niste jutarnji tip, onda u proljeće imate dodatni razlog za veselje – dulji dani! Napokon mrak ne pada u 4 poslijepodne pa poslije škole imate vremena za vožnju biciklom, rolanje i ispijanje kave poslijepodnevnom suncu.

8. Nakon što smo se cijelu zimu povlačili po zadimljenim bircevima i pogledali sve serije i filmove koji se mogu naći na internetu, vrijeme je za malo aktivnosti. Proljetno sunce mami na trčanje, planinarenje, šetnje i zabavne roštilje s društvom.

(www.teen385.hr)

DESYA LOVOROV, MULTIMEDIJALNI UMJETNIK IZ SUBOTICE

Ipak je bolje boriti se, nego ustuknuti kao pokisli psić

Planovi su tu da se ne ostvare kako si zamislio, stoga ću reći da sam trenutačno fokusiran na fanzin, rad s bendom, a negdje se nazire i prva zbirka poezije

Desya Lovorov je umjetnički pseudonim 24-godišnjeg Subotičanina Daniela Tikvickog. Desya je, kako sam navodi, »sindrom, a ne pravo ime čovjeka koji stoji iza svega čime se bavi«. U tom smislu, svoj je životopis sročio na sljedeći način: »Rodio se, živi i stvara svoje mikrokozmose, koje potom pretače u mješine poezije, angažiranih kolaža, obiteljskog benda (Desya Lovorov Orchestra) i art-fanzina 'Librarian'. Oženjen je i sretan, za razliku od mnogih koji misle suprotno.«

KUŽIŠ?!: Kako bi ukratko predstavio ono što radiš u glazbi, prvo samostalno, a odnedavno i s bendom Desya Lovorov Orchestra. Koliko si albuma objavio, je li neki novi u planu?

Definicija naše glazbe jest »močvarni dadabluescore«, što nekima znači mnogo, a neke još više zbunjuje. To se događalo i dok sam imao sufiks »Experience«, kada

sam istupao kao »one man show« sa sindromom benda. Prije ovoga, objavio sam jedan dugosvirajući album, jednu kompilaciju i jedan EP s remiksima postojećih i nekih demo brojeva. Naš izdavač (koji će, na žalost, uskoro biti samo arhiva) je internetska izdavačka kuća Deciviliser Records, koja me je glazbeno i idejno ponukala da furam dalje svoje namisli, također me inspirirala da osnujem vlastitu etiketu koja nosi isto ime kao i moj fanzin. Mogu samo reći da kao DL Orchestra (uz mene ga čine moj otac i dva bliska prijatelja) intenzivno pripremamo materijal za budući EP.

KUŽIŠ?!: Baviš se i poezijom, kaži nam nešto više o ovoj tvojoj artistskoj sklonosti?

Poezija je, takoreći, moja »prva ljubav«, koju ne napuštam od 2005. godine, usprkos tome što sam veoma radoznao što se umjetnosti tiče. Prije je služila kao filter za negativne misli i izbacivanje frustraci-

ja, dok se danas više okrećem ljubavnoj i misaonoj poeziji, s blagom primjesom nekakvog mog »filozofiranja« na značajne i manje važne događaje u mom životu. Značajni dio mog stvaralaštva zauzima i dadaistička poezija koju sam prakticirao kao »stilističke vježbe«, ali mi je to zapravo pokazalo koliko daleko mogu otići s idejama i »kosturom« pjesme, stoga bez imalo stida preporučam takav odnos prema poeziji! Iz kaosa nastaje red, a može i obratno!

KUŽIŠ?!: Zanimljivo je da se baviš i likovnom umjetnošću, odnosno kolažima. Tko su ti uzori, gdje nalaziš inspiraciju?

Neki u mom okruženju tvrde kako umijem i crtati, ali nikad se ne zna. Više preferiram kolaže, kao avangardnu formu izričaja, zbog njegove angažiranosti u bilo kom smislu, naročito u satiriziranju pojava u društvu. Uzori su mi već spomenuti dadaiستي (prije svega, Kurt Schwitters), ali i punk

kao pokret i »prirodni« nastavak urušavanja i preispitivanja vizualnog u umjetnosti. I dalje se bavim kolažom, mada u ovom trenutku ispitujem svoju spiritualnost kroz raznorazne simbole i načine kako se približiti onome što nas čini ljudima – duši. Sve to izvan konteksta organiziranih religija, društva, već kroz čistu introspekciju.

KUŽIŠ?! Nabranjanju tvojih aktivnosti nikad kraja: baviš se i izdavaštvom, odnosno u samizdat varijanti praviš art-fanzin »Librarian«. Kaži nam nešto i o ovom svom umjetničkom »proizvodu«?

Fanzinom, kao formom alternativnog glasila, bavim se od 2014. godine. Pokrenuo sam se u tom pravcu ne znajući zapravo ništa o tome. Eksperimentirajući i oslanjajući se na svoje prilično sitno iskustvo u grafičkom dizajnu, ideja se nametnula sama po sebi: što bi se netko mučio oko silnih književnih natječaja, kad se to sve može uraditi mnogo lakše i efikasnije? Čemu velike tiraže i relativno loša grafička oprema, moje je načelo: što jednostavnije to i bolje! Namjerno i svjesno radim crno-bijeli fanzin i isključivo u tiskanom izdanju, ne postoji i neće nikada postojati elektronička verzija istoga, iz razloga što apsolutno sve tipkam na pisaćem stroju, uz pomoć tehničkih lenjira, ručno dorađujem, trudim se kombinirati raznorazne stilove – jesam

dadaistički nastrojen, ali volim i kaligrafiju, ornamente...

KUŽIŠ?! Gdje si do sada nastupao? Nedavno si svoju poeziju čitao u Zagrebu u okviru projekta »Subotica Express«. Kako si iskustva donio iz ovoga grada?

Od 2008. godine pa do današnjih dana nastupao sam u raznim oblicima mog umjetničkog postojanja, prvenstveno u Subotici, a po jednom u Beogradu, Somboru i Zagrebu. Nosim veoma lijepe uspomene sa »Subotica Expressa«, što se tiče samog nastupa u kulturnom klubu »Močvara«, grada Zagreba (arhitekturu prvo zamijetim) i naše ekipe, a uspio sam postignuti i suradnju s jednim zagrebačkim punk/hardcore fanzinom »Screams From The Basement«. To sve u dva dana. Divan je osjećaj kada znaš da, na određeni način, možeš pripadati svugdje.

KUŽIŠ?! Završio si fakultet, po struci si diplomirani knjižničar, ali zbog nedostatka posla u »branši« radiš u tvornici. Kako ti se čini pozicija mladog, u tvom slučaju underground umjetnika u našem društvu danas?

Jedna od mojih žestokih strasti su knjige, ali i stripovi, stoga sam se i odlučio postati knjižničar. Ali na moju žalost ili sreću, nisam u potpunosti siguran. Da budem iskren, nemam posao u struci zato što iz

mojega iskustva ustanove od javnog značaja očigledno ne trebaju radoznale ljude koji su željni znanja i kulturnog napretka, iako živimo u tzv. »dobu znanja«. To je surovo, ali istinito i napose veoma ironično.

Gdje smjestiti mladog umjetnika danas, osim ako nije spreman igrati kako mu netko zapovijedi. Bio ti politički ili ideološki podoban ili nepodoban, danas te, čini se, čeka neka vrsta cenzure. U jednom trenutku si interesantan, ali već u sljedećem si na »pokretnoj traci«, propadaš, osim ako si veoma žilav i sviknut na takav stav, pa izmišljaš metamorfoze iz vlastite zabave. Sam pripadam takvima, da je drukčije, odavno bih odustao. Ipak je bolje boriti se, nego ustuknuti kao pokisli psić.

KUŽIŠ?! Daljnji planovi u, nazovimo je tako, multimedijalnoj karijeri? Neki datum nastupa, planovi za albume, knjige poezije...?

Planovi su tu da se ne ostvare kako si zamislio, stoga ću reći da sam trenutačno fokusiran na fanzin, rad s bendom, a negdje se nazire i prva zbirka poezije, koju će upotpuniti ilustracije moje kolegice iz Sombora, također multimedijalne umjetnice – ako mi nešto deseto ne padne na um u međuvremenu i prostoru.

Donna Diana Prčić

Rad Desye Lovorova možete pratiti na sljedećim virtualnim destinacijama:
facebook.com/projectlibrarian;
facebook.com/DesyaLovorovExperience i
librarian.bandcamp.com.

Ben Frost u Zagrebu

Australski glazbenik **Ben Frost** nastupa 17. travnja u klubu Močvara. Osim svojih solo albuma Frost stvara glazbu za film,

kazalište, suvremeni ples, a također surađuje, po svemu sudeći, isključivo s izvođačima gdje postoji obostrano razumijevanje i ljubav prema stvaralaštvu. Njegov posljednji album »A U R O R A« čuveni je glazbeni portal Pitchfork ocijenio veoma visokom ocjenom.

Plastic Sunday i Voda nad vodama u CK13

Domaći alternativni rock bendovi Plastic Sunday i Voda nad vodama nastupaju 3. travnja u Omladinskom klubu CK13 u Novom Sadu. Početak je u 22 sata, a cijena ulaznice je 200 dinara.

One Republic u Beogradu

Poznati američki bend One Republic nastupit će 6. lipnja u Beogradu. Bend će u sklopu svoje »Natives« turneje nastupiti u Kombank areni. One Republic, koji iza sebe ima milijune prodanih nosača zvuka i planetarne hitove poput »Apologize«, »Counting Stars« ili »Stop And

Stare«, obećava dobar provod i vrhunski spektakl. Detaljnije informacije za sada nisu poznate.

EXIT Avantura na ljetu!

Ovog ljeta EXIT Avantura počinje na Petrovaradinskoj tvrđavi 9. srpnja i trajat će deset dana, sve do 18. srpnja na budvanskoj plaži Jaz! EXIT festival slavi svoj 15.

rođendan, a poznati su i prvi hedlajneri kao što su Motorhead, Prodigy, Faithless i Tom Odell, te Adam Beyer, Hardwell, Chris Liebing za ljubitelje elektroničke plesne glazbe.

Potvrđeni su još i detroitski techno tandem Octave One, domaće grupe Eysburn, Goblini i Škrstice, a publiku očekuju i brojni drugi izvođači na preko 30 festivalskih bina od Petrovaradina do Jaza.

Više informacija o programu i ulaznicama možete pronaći na www.exitfest.org.

Likovni natječaj: Portret Danila Kiša

Povodom 80 godina od rođenja poznatog književnika, Fondacija za omladinsku kulturu i stvaralaštvo Danilo Kiš iz Subotice raspisala je likovni natječaj: Portret Danila Kiša. Natječaj je otvoren od 15. travnja 2015. godine. Portret može biti u formi crteža, slike, kolaža, grafike, skulpture, reljefa... Portret može biti shvaćen u širem smislu, te ne mora isključivo realistično predstavljati lik pisca.

Radovi se mogu poslati ili donijeti u prostorije Fondacije »Danilo Kiš« na adresi Park Ferenc Rajhla 12a, Omladinski klub »Skladište«, od 7.30 do 15.30 sati svakim radnim danom. Prestigle radove ocjenjivat će neovisno povjerenstvo koje čine: Nela Tonković, povjesničarka umjetnosti, Emil Kadić, akademski slikar, i Atila Širbik, pisac, urednik literarno-likovnog časopisa »Symposion«. Radovi će biti izloženi u galeriji Skladišta, a svi autori koji žele moći će svoje radove darovati Fondaciji, koja će ih na čuvanje povjeriti Zavičajnom odjelu Gradske knjižnice.

Kz.m.

Канцеларија за младе Града Суботце
Szabadka Város Ifjúsági Irodája
Ured za mlade Grada Subotice

preporuka

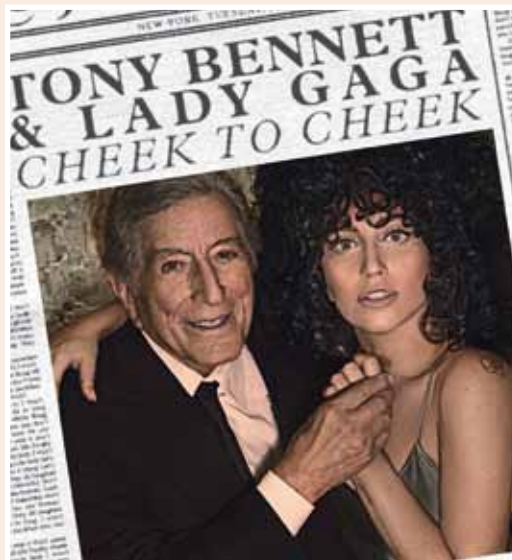
GLAZBA: »Cheek to Cheek«

»**C**heek to Cheek« je zajednički album legendarnog jazz pjevača **Tonija Bennetta** i revolucionarne kantautorice **Lady Gage**. Bennett i Gaga suradnju su započeli 2011. godine, kada su zajedno snimili »The Lady Is a Tramp«, prepjev slavne jazz pjesme iz 1937. Od tada, ovaj par, neobičan spoj tradicionalnog i avangardnog, počeo je s planovima za jazz album, ispunjen novim viđenjima slavnih standarda toga žanra. Album je na Grammy nagradama održanim u veljači osvojio nagradu za najbolji tradicionalno-pop vokalni album.

Tijekom snimanja, Bennett je vodio Gagu kroz process ponovnog pronalazjenja sebe kroz jazz klasike, a potom je izjavio kako »ne razumije zašto Gaga uopće pravi modernu glazbu«. Sve pjesme, osim dvije, pjevaju skupa. Gaga pokazuje svoju kameleonsku sposobnost uklapanja u svaki novi žanr i to s nevakadašnjom lakoćom, dok Bennett dokazuje svoj status majstora jazz.

Od pjesama izdvajamo: »I Can't Give You Anything But Love«, »Lush Life« i »But Beautiful«, »Bang Bang«.

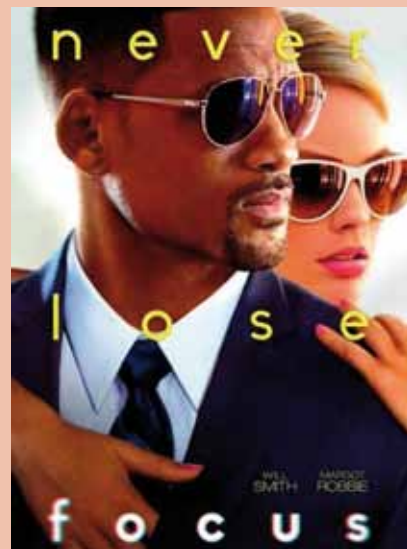
I. Kovač

FILM: Focus

Novi film **Glena Ficarrae** »Focus« kombinacija je triju žanrova – komedije, krimića i drame. U središtu radnje nalazi se iskusni prevarant Nicky, čovjek koji barata raznim načinima uvjeravanja ljudi kako bi postigao osobnu korist. Radnja se komplicira kada u Nickyjeve život uđe fatalna Jess tražeći od njega da ju podučiti svojim vještinama. Tajna Nickyjeve vještine, zapravo, je u sposobnosti skretanja pozornosti, tj. fokusa. Prenoseći svoje znanje na Jess, Nicky će i sam upasti u zamku svojega zanata. Glavna muška uloga pripala je **Willu Smithu**, a ulogu fatalne Jess tumači **Margot Robbie**. Napetost i neizvjesnost provlače se kroz cijeli film, a Will Smith i Margot Robbie uspjeli su svojim glumačkim talentima dočarati međusobnu privlačnost koja bi Smithov lik u filmu mogla dovesti u ozbiljnu opasnost. Unatoč napetosti koja prati cijelu radnju, ovaj film preporučujem ukoliko se na 104 minute želite opustiti i isključiti iz svakodnevice.

N. Balažević

KNJIŽA: Filip David – »San o ljubavi i smrti«

Filip David, zvučno je ime našeg vremena kada govorimo o književnosti. Dobitnik je 61. NIN-ove književne nagrade za 2014. godinu. Imala sam priliku slušati autora kako govori o svojim knjigama, mogu potvrditi da on oduševljava publiku svojim nastupom skoro kao i njegove knjige. »San o ljubavi i smrti«, jedna je od prvih njegovih knjiga koje sam pročitala. Saznanje da postoje takvi autori na našim prostorima me je oduševilo. Knjiga se sastoji od dva dijela: »Kratki roman o ljubavi« i »Kratki roman o umiranju«. Sami naslovi uistinu govore mnogo. U prvom dijelu autor nas upoznaje sa Jakovom koji u snu upoznaje ženu u koju se zaljubljuje. Mistično je to štivo s dijelovima koji imaju karakteristike horora. Drugi pak dio prati život Erika Vajasa koji odrasta u Banatu za vrijeme Drugog svjetskog rata, gdje osniva svojevrsnu odmetničku bandu. Knjiga će vas šokirati i prestraviti u nekim dijelovima ali je nikako nećete moći ostaviti.

I. Rudić

